

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

" 13 " Листопада 2006 р.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

01033, м. Київ, вул. Жилянська, 14

Суб'єкта права на конституційне подання –
252 народного депутата України

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПОДАННЯ

щодо відповідності Конституції України (конституційності)
Закону України "Про внесення змін до Конституції України"
від 8 грудня 2004 року № 2222-IV

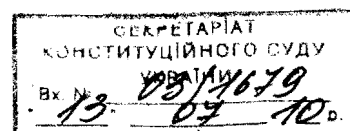
Відповідно до статей 147, 150, 152 Конституції України звертаємося до Конституційного Суду України з конституційним поданням про визнання неконституційним Закону України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року № 2222-IV (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 2, ст. 44).

Підставою для визнання Закону України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року № 2222-IV (далі – Закон № 2222-IV) неконституційним повністю є порушення встановленої Конституцією України процедури його розгляду та прийняття.

1. Законом № 2222-IV внесено зміни до Конституції України (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 30, ст. 141; 2005 р., № 2, ст. 44).

Названий Закон набрав чинності з 1 січня 2006 року, за винятком окремих положень, які набрали чинності з дня набуття повноважень Верховною Радою України 25 травня 2006 року.

Закон № 2222-IV на сьогодні є чинним і діє повністю, як в частині внесених ним змін до Конституції України (розділ I Закону), так і в частині його розділу II "Прикінцеві і перехідні положення". Зокрема, розділ I Закону, яким внесено зміни до Конституції України, є чинним і діє, принаймні, до моменту, доки усі положення Конституції України, які були ним змінені, не будуть змінені іншим законом.

За частиною першою статті 150 Конституції України до повноважень Конституційного Суду України належить, зокрема, вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів та інших правових актів Верховної Ради України. При цьому до повноважень Конституційного Суду України належить вирішення питань щодо конституційності лише чинних актів, визначених у пункті 1 частини першої цієї статті (Рішення Конституційного Суду України від 14 листопада 2001 року № 15-рп/2001 у справі щодо прописки).

Відповідно до частини першої статті 152 Конституції України закони та інші правові акти за рішенням Конституційного Суду України визнаються неконституційними повністю чи в окремій частині, якщо вони не відповідають Конституції України або якщо була порушена встановлена Конституцією України процедура їх розгляду, прийняття або набрання ними чинності. Закони, інші правові акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність на підставі частини другої цієї статті.

У Рішенні Конституційного Суду України від 11 березня 2003 року № 6-рп/2003 (справа щодо права вето на закон про внесення змін до Конституції України), зазначено, що "відповідно до частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить, зокрема, внесення змін до Конституції України в порядку, передбаченому розділом XIII "Внесення змін до Конституції України" (пункт 1), прийняття законів (пункт 3). Повноваження щодо внесення змін до Конституції України здійснюється Верховною Радою України шляхом прийняття законів".

Тому прийнятий Верховною Радою України Закон № 2222-IV є законом у розумінні пункту 3 частини першої статті 85 Основного Закону України і підпадає під юрисдикцію Конституційного Суду України відповідно до пункту 1 частини першої статті 150 Конституції України.

Конституційний Суд України у Рішенні від 26 червня 2008 року № 13-рп/2008 (справа про повноваження Конституційного Суду України) констатував, що Конституція України (стаття 150) не містить застережень щодо можливості здійснення Конституційним Судом України наступного конституційного контролю закону про внесення змін до Конституції України після його прийняття Верховною Радою України. Наголосивши, що відповідно до частини другої статті 124 Конституції України юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі, **Конституційний Суд України дійшов висновку, що саме він повинен здійснювати наступний конституційний контроль і щодо закону про внесення змін до Конституції України після набрання ним чинності, оскільки відсутність судового контролю за процедурою його розгляду та ухвалення, визначеною у розділі XIII цієї Конституції, може мати наслідком обмеження чи скасування прав і свобод людини і громадянина,**

ліквідацію незалежності чи порушення територіальної цілісності України або зміну конституційного ладу у спосіб, що не передбачений Основним Законом України.

У зв'язку з наведеним Конституційний Суд України названим Рішенням визнав таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), положення підпункту 1 пункту 3 розділу IV Закону України "Про Конституційний Суд України" від 16 жовтня 1996 року № 422/96-ВР (в редакції Закону України від 4 серпня 2006 року № 79-V), згідно з яким юрисдикція Конституційного Суду України не поширюється на вирішення питання щодо конституційності законів про внесення змін до Конституції України, які набрали чинності.

Зауважуємо також, що суб'єкт права на конституційне подання – 102 народних депутати України – вже раніше звертався щодо відповідності Конституції України Закону України № 2222-IV (у цьому ж поданні було порушено й питання щодо конституційності Закону України "Про внесення змін до розділу IV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про Конституційний Суд України" від 4 серпня 2006 року № 79-V). Однак, **Ухвалою від 5 лютого 2008 року № 6-у/2008 Конституційним Судом України** у відкритті провадження за названим конституційним поданням було відмовлено на підставі пункту 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України "Про Конституційний Суд України". Свою позицію Конституційний Суд України мотивував тим, що конституційне подання не відповідає вимогам пункту 3 частини другої статті 39 Закону України "Про Конституційний Суд України", оскільки в ньому неправильно вказане повне найменування, номер і дату прийняття правового акта, положення якого оспорується.

В Ухвалі цілком слушно вказується на необхідність, у разі оскарження положень, які вносилися до розділу IV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про Конституційний Суд України" Законом України від 4 серпня 2006 року № 79-V, оскаржувати саме положення Закону України "Про Конституційний Суд України", а не Закону України від 4 серпня 2006 року № 79-V. Водночас в Ухвалі не йдеться (а з огляду на вищевказане Рішення Конституційного Суду України від 26 червня 2008 року № 13-рп/2008 й не може йтися) про непідвідомчість єдиному органу конституційної юрисдикції в Україні питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) закону про внесення змін до Конституції України у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України його розгляду, процедури прийняття та набрання чинності.

Отже, відповідно до статті 147, пункту 1 частини першої статті 150, статті 152 Конституції України та враховуючи позицію Конституційного Суду України, викладену у Рішенні від 26 червня 2008 року № 13-рп/2008 можна стверджувати, **що до юрисдикції Конституційного Суду України**

належить вирішення питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону про внесення змін до Конституції України у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду, ухвалення та набрання чинності.

Таким чином питання відповідності Конституції України (конституційності) Закону № 2222–IV у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду та прийняття підвідомче Конституційному Суду України.

Відповідно у цьому конституційному поданні зазначено повне найменування, номер, дата прийняття та джерело опублікування правового акта, конституційність якого оспорується.

2. Згідно з пунктом 1 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України має повноваження вносити зміни до Конституції України в межах і порядку, передбачених розділом XIII Конституції України.

Ці повноваження Верховна Рада України відповідно до статті 155 Конституції України здійснює самостійно або, згідно із статтею 156 Конституції України, з наступним затвердженням законопроекту всеукраїнським референдумом, який призначається Президентом України.

Статтею 159 Основного Закону України встановлено, що законопроект про внесення змін до Конституції України розглядається Верховною Радою України за наявності висновку Конституційного Суду України щодо відповідності його вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Звернення до Конституційного Суду України з метою перевірки відповідності законопроектів про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України є обов'язковим для Верховної Ради України (частина перша статті 147 і стаття 159 Конституції України). На цьому наголошено, зокрема, у Рішенні Конституційного Суду України від 9 червня 1998 року № 8-рп/98 (справа про внесення змін до Конституції України).

У статтях 157 і 158 Основного Закону України встановлено вимоги, які стосуються як безпосередньо змісту відповідних змін до Конституції України (зміни не можуть передбачати скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина, бути спрямованими на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України (частина перша статті 157), так і умов їх внесення (частина друга статті 157, стаття 158). Положення статей 157 та 158 Конституції України містять імператив, яким заборонено вносити зміни до Конституції України всупереч умовам, наведеним у цих статтях.

Здійснюючи превентивний конституційний контроль щодо відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України законопроектів про внесення змін до Конституції України, Конституційний Суд України забезпечує конституційність реалізації Верховною Радою України

повноважень вносити зміни до Основного Закону України, що є однією з основних гарантій стабільності Конституції України.

У Рішенні Конституційного Суду України від 9 червня 1998 року № 8-рп/98 вказано, що відповідно до положень Конституції України висновок Конституційного Суду України має бути надано до початку розгляду законопроекту про внесення змін до Конституції України на пленарному засіданні Верховної Ради України. **Наявність висновку Конституційного Суду України** про те, що законопроект відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України, є умовою для його розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

У цьому ж Рішенні зазначено, що згідно із статтею 159 Конституції України обов'язковій перевірці на відповідність статтям 157 і 158 Конституції України підлягає не тільки законопроект, поданий до Верховної Ради України в порядку статей 154, 155 і 156 Конституції України, але й усі можливі поправки, внесені до нього у процесі його розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Отже, законопроект, який за висновком Конституційного Суду України відповідав вимогам статей 157 і 158 Конституції України і до якого було внесено поправки під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України, підлягає також перевірці Конституційним Судом України щодо відповідності цього законопроекту вимогам зазначених статей Конституції України перед прийняттям його як закону про внесення змін до Конституції України.

Враховуючи наведене, Конституційний Суд України у Рішенні від 9 червня 1998 року № 8-рп/98 дав офіційне тлумачення положення статті 159 Конституції України, визначивши, що законопроект про внесення змін до Конституції України відповідно до статей 154 і 156 Конституції України може розглядатися Верховною Радою України лише за наявності висновку Конституційного Суду України про те, що законопроект відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України. **У разі внесення в процесі розгляду у Верховній Раді України поправок до законопроекту він приймається Верховною Радою України за умови наявності висновку Конституційного Суду України про те, що законопроект з внесеними до нього поправками відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.** Суб'єктом конституційного подання з цих питань є Верховна Рада України.

Вимога розгляду Верховною Радою України законопроекту про внесення змін до Конституції України за наявності позитивного висновку Конституційного Суду України щодо відповідності законопроекту вимогам статей 157, 158 Конституції України сформульована також у Рішенні Конституційного Суду України від 27 березня 2000 року № 3-рп/2000 (справа про всеукраїнський референдум за народною ініціативою).

Таким чином, **Верховна Рада України**, приймаючи 8 грудня 2004 року рішення про внесення змін до Конституції України, **мала право розглядати законопроект про внесення змін до Конституції України**, щодо якого було надано позитивний висновок Конституційного Суду України, і **приймати відповідний закон без внесення жодних поправок, а в разі внесення до нього поправок – лише після надання Конституційним Судом України висновку про те, що законопроект з внесеними до нього поправками відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.**

3. Верховна Рада України 8 грудня 2004 року прийняла Закон № 2222–IV, розглянувши і прийнявши з поправками законопроект (реєстраційний № 4180 від 19 вересня 2003 року), щодо якого після внесення низки поправок висновок Конституційного Суду України не надавався.

Конституційний Суд України у Висновку від 10 грудня 2003 року № 3-в/2003 (справа про внесення змін до статей 76, 78, 80, 81, 82 та інших Конституції України) визнав проект Закону України “Про внесення змін до Конституції України” (реєстраційний № 4180) таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

У процесі доопрацювання та попереднього схвалення цього законопроекту більшістю від конституційного складу Верховної Ради України 23 червня 2004 року до нього було внесено окремі зміни, в тому числі доповнення, уточнення формулювань приписів та редакційні поправки. Відповідний проект Закону України “Про внесення змін до Конституції України” з внесеними до нього поправками Висновком Конституційного Суду України від 12 жовтня 2004 року № 2-в/2004 (справа про законопроект № 4180 з внесеними до нього поправками) було визнано таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Проте в процесі подальшого розгляду цього законопроекту Верховною Радою України до нього були знову внесені нові інші поправки (зміни). Змінений законопроект не був направлений Верховною Радою України до Конституційного Суду України для перевірки на відповідність вимогам статей 157 і 158 Конституції України, а натомість без відповідного висновку Конституційного Суду України був розглянутий і прийнятий Верховною Радою України 8 грудня 2004 року як Закон № 2222–IV.

Порівняно із законопроектом № 4180 з внесеними до нього поправками, щодо якого Конституційним Судом України надано Висновок № 2-в/2004, у Законі № 2222–IV наявні такі зміни:

1) у пункті 1 розділу I:

в абзаці першому виключено цифри "120" з переліку статей Конституції України, які викладаються зазначеним пунктом у новій редакції;

змінено нову редакцію статей 78, 81, 85, 90 Конституції України, а саме:

у частині першій нової редакції статті 78 виключено слова "крім випадків, передбачених цією Конституцією";

у частині другій нової редакції статті 78 виключено слова "(крім посад членів Кабінету Міністрів України)";

у пункті 6 частини другої та частині шостій нової редакції статті 81 виключено слова "(виключення)";

у пункті 22 частини першої нової редакції статті 85 слова "Збройних Сил України, Служби безпеки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань" замінено словами "Служби безпеки України, Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань";

у пункті 26 частини першої нової редакції статті 85 слова "половини складу Конституційного Суду України" замінено словами "третьої частини складу Конституційного Суду України";

нову редакцію статтю 90 доповнено новою частиною четвертою такого змісту:

"Повноваження Верховної Ради України, що обрана на позачергових виборах, проведених після дострокового припинення Президентом України повноважень Верховної Ради України попереднього скликання, не можуть бути припинені протягом одного року з дня її обрання".

У зв'язку з цим частина четверта нової редакції статті 90 (за законопроектом) у новій редакції цієї статті у Законі стала частиною п'ятою;

у частині п'ятій нової редакції статті 90 (що у законопроекті була частиною четвертою нової редакції статті 90) слова "останні шість місяців строку повноважень Верховної Ради України та Президента України" замінено словами "останні шість місяців строку повноважень Верховної Ради України або Президента України";

також з пункту 1 розділу I Закону виключено викладення в новій редакції статті 120 Конституції України, натомість у Законі з'явився новий пункт 8 розділу I, яким у новій редакції викладено лише частину першу статті 120 Конституції України. При цьому з редакції цієї частини виключено слова "випадків, передбачених частиною другою цієї статті, а також", передбачена ж законопроектом частина друга нової редакції статті 120 ("Члени Кабінету Міністрів України можуть суміщати свою посаду з мандатом народного депутата України") взагалі виключена;

у пункті 1 розділу I Закону також виключено слова "Розділ VI. КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ. ІНШІ ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ".

2) у пункті 4 розділу I Закону нову редакцію частини четвертої статті 94 Конституції України після слів "невідкладно офіційно оприлюднюється Головою Верховної Ради України" доповнено словами "і опубліковується";

3) пункт 5 розділу I Закону є редакційним об'єднанням положень абзацу першого та підпункту "а" пункту 5 розділу I законопроекту;

4) у пункті 6 розділу I:

перший абзац пункту 6 редакційно об'єднав положення абзаців першого, другого та десятого пункту 6 розділу I законопроекту, при цьому цифри "8 – 13", "15", "16" замінено цифрами "8 – 16";

виключено абзац "пункт 14 виключити";

змінено нову редакцію пунктів статті 106 Конституції України:

передбачену у законопроекті редакцію пункту 12 частини першої статті 106 у Законі викладено як пункт 14, при цьому слова "подання про призначення Голови Служби безпеки України" замінено словами "подання про призначення на посаду та звільнення з посади Голови Служби безпеки України";

частину першу доповнено новим пунктом такого змісту:

"12) призначає на посади та звільняє з посад половину складу Ради Національного банку України";

у новій редакції пункту 22 частини першої слова "половини складу Конституційного Суду України" замінено словами "третьої складу Конституційного Суду України";

5) у підпункті "а" пункту 7 Розділу I змінено редакцію пунктів статті 116 Конституції України:

у пункті 9² виключено слова "голів місцевих державних адміністрацій";

виключено положення щодо доповнення статті 116 Конституції України пунктом 9³ такого змісту:

"9³) призначає на посади та звільняє з посад половину складу Ради Національного банку України".

Відповідно, й в абзаці першому слова і цифри "пунктами 9¹, 9² і 9³" замінено словами і цифрами "пунктами 9¹ і 9²";

6) у Законі виключено пункт 8 розділу I законопроекту, яким частини четверта, восьма – десята статті 118 Конституції України викладалися в такій редакції:

"Голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України";

"Рішення голів місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, можуть бути відповідно до закону скасовані Президентом України, Кабінетом Міністрів України або головою місцевої державної адміністрації вищого рівня.

Обласна чи районна рада може висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації, на підставі чого Кабінет Міністрів України приймає рішення і дає обґрунтовану відповідь.

Якщо недовіру голові районної чи обласної державної адміністрації висловили дві третини депутатів від складу відповідної ради, Кабінет Міністрів України приймає рішення про відставку голови відповідної місцевої державної адміністрації".

Натомість, як вже зазначалось вище, у пункті 8 розділу I Закону вміщено іншу норму – зміни до частини першої статті 120 Конституції України;

7) у пункті 10 розділу I нову редакцію частини першої статті 122 Конституції України після слова "Прокуратуру" доповнено словом "України";

8) у Законі виключено положення пункту 11 розділу I законопроекту щодо викладення пункту 2 частини п'ятої статті 126 Конституції України в такій редакції:

"2) досягнення суддею шістдесяти п'яти років, а суддями Конституційного Суду України та Верховного Суду України – сімдесяти років".

У зв'язку з цим пункт 12 законопроекту у Законі перенумеровано на пункт 11.

9) у Законі виключено положення пункту 13 розділу I законопроекту, яким частина друга статті 148 Конституції України викладалася в такій редакції:

"Президент України, Верховна Рада України призначають по дев'ять суддів Конституційного Суду України";

10) у розділі II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону:
пункт 1 викладено в новій, суттєво відмінній від законопроекту редакції;

виключено положення пунктів 4 – 9.

За таких обставин розглянувши 8 грудня 2004 року законопроект про внесення змін до Конституції України без звернення до Конституційного Суду України для одержання висновку та прийнявши Закон № 2222-IV за відсутності відповідного висновку єдиного органу конституційної

юрисдикції в Україні, Верховна Рада України грубо порушила статтю 159 Конституції України.

Таким чином порушено конституційну процедуру розгляду та прийняття Закону № 2222–IV, що відповідно до статті 152 Конституції є підставою визнання його неконституційним повністю та втрати ним чинності.

4. Законом № 2222–IV Верховна Рада України внесла зміни до Конституції всупереч порядку, визначеному розділом XIII Основного Закону України. Тим самим **порушено засади конституційного ладу України, які згідно з правовою позицією Конституційного Суду України, сформульованою у Рішеннях від 11 липня 1997 року № 3-зп (справа щодо конституційності тлумачення Верховною Радою України статті 98 Конституції України) та від 5 жовтня 2005 року № 6-рп/2005 (справа про здійснення влади народом), закріплені, зокрема, у розділі XIII Конституції України.**

Конституція України забороняє узурпацію належного виключно народові права визначати і змінювати конституційний лад в Україні державою, її органами або посадовими особами. У зв'язку з цим у Рішенні Конституційного Суду України від 5 жовтня 2005 року № 6-рп/2005 визначено, що **узурпація означає, зокрема, привласнення переліченими суб'єктами права, яке передусім належить народові, вносити зміни до Конституції України у спосіб, який порушує порядок, визначений розділом XIII чинного Основного Закону України, в тому числі усунення народу від реалізації його права визначати і змінювати конституційний лад в Україні. Тому будь-які дії держави, її органів або посадових осіб, що призводять до узурпації права визначати і змінювати конституційний лад в Україні, яке належить виключно народові, є неконституційними і незаконними.**

Згідно зі статтею 5 Основного Закону України носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ, який здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування (частина друга); виключно народові належить право визначати і змінювати конституційний лад в Україні, яке не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами (частина третя).

Конституцією України закріплено принцип здійснення державної влади на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову (частина перша статті 6), а також вимогу, згідно з якою органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19 Конституції України).

Конституційний принцип поділу державної влади обумовлює наявність чітко визначеної системи взаємостримувань і противаг. Конституційний Суд України, перевіряючи законопроект про внесення змін

до Конституції України на відповідність статтям 157 та 158 Конституції України, здійснює охорону Основного Закону України, виступає гарантом стабільності конституційності ладу в Україні, запобігає узурпації державної влади, чим забезпечує непорушність припису частини четвертої статті 5 Конституції України, за яким ніхто не може узурпувати державну владу.

Отже, Закон України № 2222–IV є неконституційним повністю як такий, що розглянутий та прийнятий (ухвалений) всупереч порядку внесення змін до Конституції України, визначеному розділом XIII Основного Закону України, а саме статті 159. Тим самим порушено і норми частин другої – четвертої статті 5, статті 6, частини другої статті 19, пункту 1 частини першої статті 85 Конституції України.

Прийняття змін до Основного Закону України у неконституційний спосіб суперечить принципу верховенства права, що визнається і діє в Україні як демократичній, правовій державі (стаття 1, частина перша статті 8 Конституції України).

Виходячи з викладеного вище та керуючись статтями 150, 152, 159 Конституції України, Рішенням Конституційного Суду України від 26 червня 2008 року № 13-рп/2008 (справа про повноваження Конституційного Суду України), просимо визнати Закон України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року № 2222-IV неконституційним повністю у зв'язку порушенням встановленої Конституцією України процедури його розгляду та ухвалення.

За дорученням суб'єкта права на конституційне подання для участі у конституційному провадженні уповноважуються:

1. **Народний депутат України Забарський Владислав Валерійович**
01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 5
Ел. пошта: Zabarskyi.Vladyslav@rada.gov.ua
тел: (044) 255-38-57
факс: (044) 255-23-19
2. **Народний депутат України Шпенюв Дмитро Юрійович**
01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 5
Ел. пошта: Shpenov.Dmytro@rada.gov.ua
тел: (044) 255-31-38

Додатки:

1. Конституція України зі змінами, внесеними Законом України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року № 2222-IV.
2. Конституція України в редакції від 28 червня 1996 року.
3. Закон України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року № 2222-IV.

4. Проект Закону України "Про внесення змін до Конституції України", реєстраційний № 4180 від 19 вересня 2003 року, який згідно з даними офіційного веб-сайту Верховної Ради України направлявся 23 червня 2004 року на висновок Конституційного Суду України та відповідна картка офіційного веб-сайту Верховної Ради України до цього проекту.
5. Таблиця розбіжностей між проектом Закону України "Про внесення змін до Конституції України" (реєстраційний № 4180) з внесеними до нього поправками, щодо якого надано Висновок Конституційного Суду України від 12 жовтня 2004 року № 2-в/2004, та Законом України "Про внесення змін до Конституції України" № 2222-IV, прийнятим Верховною Радою України 8 грудня 2004 року.
6. Висновок Конституційного Суду України від 10 грудня 2003 року № 3-в/2003 (справа про внесення змін до статей 76, 78, 80, 81, 82 та інших Конституції України).
7. Висновок Конституційного Суду України від 12 жовтня 2004 року № 2-в/2004 (справа про Законопроект № 4180 з внесеними до нього поправками).
8. Рішення Конституційного Суду України від 11 липня 1997 року № 3-зп (справа щодо конституційності тлумачення Верховною Радою України статті 98 Конституції України).
9. Рішення Конституційного Суду України від 9 червня 1998 року № 8-рп/98 (справа про внесення змін до Конституції України).
10. Рішення Конституційного Суду України від 27 березня 2000 року № 3-рп/2000 (справа про всеукраїнський референдум за народною ініціативою).
11. Рішення Конституційного Суду України від 14 листопада 2001 року № 15-рп/2001 (справа щодо прописки).
12. Рішення Конституційного Суду України від 11 березня 2003 року № 6-рп/2003 (справа щодо права вето на закон про внесення змін до Конституції України).
13. Рішення Конституційного Суду України від 5 жовтня 2005 року № 6-рп/2005 (справа про здійснення влади народом).
14. Рішення Конституційного Суду України у від 26 червня 2008 року № 13-рп/2008 (справа про повноваження Конституційного Суду України).
15. Ухвала Конституційного Суду України у від 5 лютого 2008 року № 6-у/2008 про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 102 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України "Про внесення змін до Конституції України", Закону України "Про внесення зміни до розділу IV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про Конституційний Суд України".

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
1.	Кочмар Дмитро Степанович	136
2.	Задаранець Владислав Викторівич	487
3.	Єгоряков Тарас Іванович	483
4.	Плютніков Олексій Вікторович	№ 135
5.	Мхитарян Нвер Агаханович	№ 094
6.	Сирко Олександр Сергійович	№ 128
7.	Мельник Сергій Григорійович	№ 168
8.	Болдирев Юрій Олександрович	485
9.	Дарбачев Александр Олександрович	500
10.	Доманюк Сергій Іванович	508
11.	Керне Навел Неджид	60
12.	Хра Василь Федорович	25
13.	Кочмар Сергей Федорович	016
14.	Келесен Валерій Васильович	488

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
15.	Заблочний Віталій Петрович	501
16.	Малеєнко Володимир Володимирович	46
17.	Пікоци Андрій Павлович	498
18.	Колесник Володимир Леонідович	157
19.	Мероненко Михайло Іванович	143
20.	Єгоров Олександр Миколайович	512
21.	Самосрамов Геннадій Григорович	480
22.	Погорелу Тамар Васильович	172
23.	Зубанов Володимир Олександрович	516
24.	Бондаренко Валерій Анатолійович	72
25.	Колодій Юрій Александрович	~ 51
26.	Пайсєв Василий Іванович	~ 115
27.	Козуб Олександр Андрійович	492
28.	Мурованко Миколай Володимирович	139

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
29.	Аркамаєв Нуріслам Гаумієвич	070
30.	Асметов Вінат Леонідович	007
31.	Бевзюк Валерій Федорович	39
32.	Березко Трися Григорійович	150
33.	Болуєв Вєчєслав Олександрович	011
34.	Бондаренко Віктор Вікторович	149
	Бондик Валерій Анатолійович	
35.	Васильєв Сергій Іванович	511
36.	Вєхєрєєв Володимир Миколайович	075
37.	Вєхєрєєв Сергій Іванович	076
38.	Вєхєрєєв Сергій Іванович	092
39.	Горбань Василь Миколайович	037
40.	Грица Трися Анатолійович	161
41.	Гонимкович Олександр Сергійович	104

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
42.	Трофименко Олександр Володимирович	491
43.	Резакунов Сергій Олександрович	151
44.	Ткач Лесля Євгенівна	519
45.	Хорн Віктор Петрович	171
46.	Черношаров Олександр Миколайович	165
47.	Трощак Мор Миколайович	013
48.	Майборода Сергій Федорович	493
49.	Тюхадько Юлія Вікторівна	132
50.	Лео В Ігор Володимирович	155
51.	Морук Володимир Іванович	494
52.	Рівний Олександр Федорович	033
53.	Ермаченко Олександр Сергійович	0306
54.	Соломенко Микола Іванович	111
55.	Олександров Олександрович	489

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
56.	Шиненко Дмитро Криксович	№ 141
57.	Турецький Василь Миколайович	№ 108
58.	Валков Олександр Анатол.	№ 042
59.	Піскун Святослав Михайлович	№ 31С
60.	Новіков Юлія Володимирівна	№ 104
61.	КІВАНОВ Сергій Васильович	№ 28
62.	Мельник Петро Володимирович	№ 180
63.	Текученко Олександр Миколайович	№ 44
64.	Василь Олександр Андрійович	№ 73
65.	Яковський Микола Андрійович	№ 15
66.	Гванцуненко Юрій Володимирович	№ 110
	Свищук Миколай Миколайович	№ 159
67.	Рева Дмитро Олександрович	№ 105
68.	Борт Віталій Петрович	№ 167

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
69.	Ковалевська Юлія Сергіївна	№ 514
70.	Мамонь Сергій Миколайович	№ 22
71.	Бондаренко Олександр Михайлович	№ 145
72.	Камітний Нітасій Анатолійович	140
73.	Василевська Геннадія Андріївна	№ 017
74.	Савоня Артем Вікторович	№ 148
75.	Джигза Микола Васильович	№ 55
76.	Демидко Володимир Миколайович	№ 169
77.	Мирний Іван Миколайович	101
78.	Дмишко Віктор Вікторович	089
79.	Бортов Олег Анатолійович	113
80.	Черняков Юрій Ілліч	№ 084
81.	Дрошук Володимир Іванович	071
82.	Чудков Федир Михайлович	502

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
83.	Мірошнічорі Миколайович	№ 152
84.	Глушечко Олег Николаевич	№ 164
85.	Карасий Юрій Васильович	№ 168
86.	Тавсеєв Евген Павлович	№ 149
87.	Мірошнічорі Юрій Миколайович	№ 114
88.	Сороко Миколайович	509
89.	Чумаков Михайло Костянтинович	124
90.	Савченко Олександр Роздольський	515
91.	Назаров Олег Володимирович	487
92.	Сенченко Андрій Вікторович	№ 126
93.	Писарчук Петро Миколайович	№ 153
94.	Балтеева Тетяна Александрівна	023
95.	Розонев Юрій Миколайович	073
96.	Тимощук Тарас Миколайович	050

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідченн
97.	Тисдроб Дмитро Соколов	131
98.	Демощен Василь Васильович	506С
99.	Холудченко Симон Юрійович	90
100.	Вернигубов Іван Васильович	138
101.	Сторак Іван Михайлович	513
102.	Лавдія Володимир Коссович	125
103.	Стельмашук Масин Петро	496
104.	Харин Валерій Михайлович	106
105.	Хмельницький Василь Калюва	099
106.	Киршак Селемюр Бідуардович	517

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
107.	Степанов Володимир Степанович	63
108.	Сейтх Гігорій Євдокимович	114
109.	Стой Александр Николаевич	004
110.	Сурженко Снежана Іванович	144
111.	Сухий Євген Михайлович	067
112.	Тимошин М.В. Петрович	20
113.	Кущенко Олександр Петрович	504
114.	Толстенко Володимир Леонідович	490
115.	Турчанов Віктор Іванович	26
116.	Федун Сидор Леонідович	465
117.	Феденко Леонід Іванович	160
118.	Шинько Микола Олександрович	140
119.	Шкіряк Тарас Миколайович	156
120.	Шербань Сергій Володимирович	163

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
121.	Каленик Тригорі Миколайович	494
122.	Кий Сергій Вікторович	068
123.	Кімак Анастасія Курієвнич	52
124.	Климець Павло Анатолійович	88
125.	Климов Леонід Михайлович	039
126.	Клюєв Сергій Петрович	61
127.	Кожар Леонід Олександрович	162
128.	Козак Володимир Васильович	093
129.	Колесніченко Радис Васильович	174
130.	Кокоталник Валерій Іміль	083
131.	Коржів Анастасія Леонідович	069
132.	Ландик Валентин Іванович	18
133.	Кузьменко Олександр Іванович	041
	Ларік Сергій Миколайович	64

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
134.	Грицак Василь Миколайович	098
135.	Гусаров Сергій Миколайович	510
136.	Дарда Селекандр Іванович	086
137.	Дейч Борис Давидович	029
138.	Дем'яненко Микола Іванович	81
139.	Демішкін Володимир Федорович	118
140.	Денказ Андрій Леонідович	№ 95
141.	Єдін Олександр Іванович	119
142.	Засуха Тетяна Володимирівна	137
143.	Золу Селекандр Іванович	495
144.	Зволинський Іван Іванович	009
145.	Змолєвський Микола Владиславович	109
146.	Зубань Іван Іванович	173
147.	Зубчик Володимир Володимирович	097

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
148.	Орлов Андрій Вікторович	116
	Филарчук Тетяна Василівна	153
149.	Плохой Ігор Іванович	
150.	Тригодський Антон Вікторович	031
151.	Притика Дмитро Микитович	
152.	Притика Євген Анатолійович	54
153.	Рудак Володимир Васильович	н 13
154.	Савчук Степан Володимирович	032
155.	Семашкін Дмитро Андрійович	035
156.	Семеденко Юрій Павлович	057
157.	Сендер Дмитро Михайлович	78
158.	Семашкін Дмитро Володимирович	121
159.	Семашкін Артем Михайлович	159
160.	Сендзар Теорія Маркович	092

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
161.	Лейдець Тавло Валентинович	120
162.	Мельник Олексій Володимирович	091
163.	Лещинський Александр Анатолійович	053
164.	Мейн Леона Павлович	107
165.	Луканов Владислав Васильович	154
166.	Кучиний Максим Геррійович	188
167.	Мельников Федор Александрович	005
168.	Мельник Станіслав Анатолійович	070
169.	Мірошніченко Корній Романович	142
170.	Мамон Сергій Васильович	056
171.	Мук Орест Павлович	507
172.	Олександрович Сергійович	505

Усього

підписів народних депутатів

Керівник управління кадрів

173.	Семоленко Петро Миколайович	~ 404
174.	Алексеев Георг Викторович	№413
175.	Мартинюк Антон Іванович	№409
176.	Майвеев Валентин Григорьевич	№415
177.	Самойлик Катерина Семейвна	~ 420
178.	Цибенко Петро Степанович	421
179.	Найфонов Андрій Михайлович	№426
180.	Торієнко Сергій Володимирович	№427
181.	Майвеев Володимир Іосифович	~ 430
182.	Скаринко Свєтлана Васильевна	№417
183.	Жіткарів Спіридон Павлович	№418
184.	Кравченко Микола Васильович	№425
185.	Шмелюва Світлана Олександрівна	№423
186.	Александровська Ана Олександрівна	~ 422

182

182

187.	Боб Валерій Климентів	№ 410
188.	Баурін Алексій Заминський	№ 416
189.	Царьков Евген Ігорович	№ 478
190.	Гайдаєв Юрій Олександрович	№ 408
191.	Воликеша Свєткій Валерійович	№ 405
192.	Дем'янкучи Вікторія Олександрівна	№ 429
193.	Кранов Сергій Анатолійович	№ 414
194.	Граг Леонід Леонівич	№ 424
195.	Ткаченко Александр Михайлович	№ 411
196.	Калетнік Ігор Григорович	№ 419
197.	Болуб Александр Володимирович	№ 412
198.	Перестєнка Марина Володимирівна	№ 406
199.	Даниченко Володимир Андрійович	№ 476

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
200.	Шаров Генр Федорович	442
201.	Зарубінський Олег Олександрович	444
202.	Павленко Сергій Григорович	443
203.	Шмідт Микола Олександрович	448
204.	Тереминський Володимир Володимирович	447
205.	Вайчук Наїсенко Григорійович	450
206.	Деркач Микола Іванович	433
207.	Тереминський Сергій Миколайович	441
208.	Тереминський Микола Григорович	442
209.	Триневецький Сергій Рафаїлович	432
210.	Барабанов Валентин Александрович	436
211.	Тереминський Антоніна	446
212.	Штак Василь Федорович	438
213.	Гривковський Вадим Олександрович	450

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
220.	Богомоловко Ірина Терешківна	04
221.	Маліз Олег Володимирович	293
222.	Борисов Валерій Дмитрович	402
223.	Мванья Давид Вамаскер	1352
224.	Мелничук Віктор Вікторович	1364
225.	Журило Віталій Селецькович	5183
226.	Марущак Володимир Станіславович	596
227.	Шелепів Олександр Олександрович	230
228.	Малица Ігор Петрович	399
229.	Задирко Тетяна Олександрівна	286
230.	Черницький Олег Зенович	

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
231.	Комчатний Валерій Григорович	274
232.	Правийчук Микола Федорович	325
233.	Васильченко Сергій Владиславович	452
234.	Борвіненко Віталій Дмитрович	327
235.	Валікієвич Володимир Володимирович	321
236.	Розубов Артем Віталійович	282
237.	Крук Сергій Борисович	252
238.	Савченко Ігор Васильович	310
239.	Кисельов Василь Євгенович	035
240.	Бобилев Александр Анатолійович	479
241.	Фельдман Александр Борисович	218
242.	Гейман Олег Андрійович	303
243.	Жодіков Олег Володимирович	376
244.	Гайко Валерій Федорович	326

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Номер посвідчення
245.	Рибаков Гор Олександрович	253
246.	Демкович Іван Васильович	289
247.	Сорошинський - Куртменко Дайса Михайлівна	322
248.	Сидельник Іван Іванович	299
249.	Куртменко Микола Іванович	242
250.	Полунцов Юрій Володимирович	266
251.	Харовський Сергій Юрійович	400
252.	Харовський Володимир Григорович	515
Всього 252 (двісті п'ятдесят)		
підпис народних депутатів		
Гербішник Управління кадрів		
